

Diskrimineringsombudsmannens rekommendationer till riksdagen

LIKABEHANDLING ÄR GRUNDEN TILL ETT RÄTTVIST SAMHÄLLE

Rättsskyddet ska förstärkas för den som upplevt diskriminering

- Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden bör ha en möjlighet att fastställa en gottgörelse, då nämnden konstaterar att en person blivit diskriminerad.
- Diskrimineringsombudsmannens och diskriminerings- och jämställdhetsnämndens befogenheter ska utvidgas till att omfatta diskrimineringsfall i arbetslivet.
- I lagen inskrivs skyldigheten att vidta rimliga anpassningsåtgärder samt preliminära förberedelser för att utifrån planering som lämpar sig för envar tillgodose specifika behov hos personer med funktionsnedsättning, i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
- Förpliktelsen till planering för likabehandling ska utvidgas till att omfatta även småbarnspedagogiken.
- Utbildningsanordnarens skyldighet att ingripa i trakasserier mot skolelever och studerande föreskrivs i lag.
- Diskrimineringsombudsmannens möjligheter att främja likabehandling, reda ut diskrimineringsfall och stödja offer för diskriminering tryggas, så att ombudsmannens resurser motsvarar den anmärkningsvärda ökningen av antalet kontakter.

Åtgärderna för främjande av likabehandling ska förstärkas

- Planeringen av likabehandling och bedömningen av konsekvenser för likabehandling ska förstärkas i och med att den offentliga förvaltningen och lagstiftningen reformeras.
- För insamling av information om diskriminering och rasism ska strukturer skapas och resurser säkerställas.
- I digitaliseringen av myndighets- och nödvändighetstjänster ska mångfalden av kanaler med utbud av service tryggas.

Diskriminering ska motverkas inom livets alla områden

- I reformen av lagen om bostadsaktiebolag säkerställs likabehandling och tillgänglighet i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
- Bostadsrådgivning, som måste behöva utvecklas i synnerhet för personer som riskerar utslagning och bostadslöshet, blir föremål för lagstiftning.
- Elektronisk identifiering ska möjliggöras på lika grunder för alla. Lagstiftningen måste utvecklas så att detta snarast kan genomföras.
- Bestämmelserna om artificiell intelligens och automatiskt beslutsfattande måste kompletteras med täckande och exakta förpliktelser för bedömningen av konsekvenserna för likabehandling och deras transparens samt bestämmelser till stöd för effektiv tillsyn.

- På grund av risker för diskriminering i övervakningen av utlänningar och oklarheten i utlänningslagens 129 a § måste bestämmelsen förnyas och myndigheternas anvisningar förtydligas.
- Vägkartan till undanröjande av de strukturella hinder som står i vägen för sysselsättningen av personer med funktionsnedsättning måste förberedas och färdigställas utan dröjsmål under ledning av arbets- och näringsministeriet.
- Lagstiftningen om tjänster för personer med funktionsnedsättning samt om pensionssystemet och likaså de regionala arrangemang som hänför sig till tjänster för personer med funktionsnedsättning måste i verkligheten stödja personernas delaktighet i arbetslivet och i företagsverksamhet.

Ursprungsfolket samernas likabehandling ska förstärkas

- Sametingslagen ska reformeras så att den förstärker ursprungsfolket samernas självbestämmanderätt.

DET KRÄVS MÅNGPROFESSIONELLA ÅTGÄRDER FÖR ATT SKYDDA RÄTTIGHETERNA FÖR MÄNNISKOHANDELNS OFFER

För att rättigheterna för människohandelns offer ska förverkligas:

- I välfärdsregionerna ska etableras fungerande rutiner för offrens identifiering och hänvisning till hjälp.
- Tryggt boende med stöd för människohandelns offer ska föreskrivas i lag.
- Den koppling till en straffprocess som i nuläget är en förutsättning för hjälp till offren ska tas bort från lagen om hjälp till offer för människohandel.

- Utlänningslagen ska ändras så att allt fler av människohandelns offer uppfyller förutsättningarna för beviljande av uppehållstillstånd.

För att effektivisera att ett straffrättsligt ansvar fastställs:

- Människohandelsutredningar överläts i mån av möjlighet till utredare och utredningsledare som är insatta i ärenden av detta slag.
- Polisen ska ytterligare utbildas i identifiering av människohandel redan i utredningens inledningsskede.
- Resurserna för den utredningsgrupp som specialiserat sig på människohandel ska göras permanenta.

UTLÄNNINGARS GRUNDLÄGGANDE OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER SKA FÅ EN STARKARE ANKNYTNING TILL BESLUTFATTANDE

- För att barnets bästa och rättigheter jämte familjelivet ska kunna förverkligas fullt ut ska utlänningslagen reformeras. Tillämpningen av lagen får inte leda till avgöranden som strider mot barnets intresse.
- Utlänningslagen måste ändras så att den beaktar situationen i dess helhet för den som ansöker om uppehållstillstånd. Lagen ska möjliggöra beslut till den sökandes fördel i högre grad än i nuläget.
- För dem som kommit till Finland före år 2017 och alltjämt är här utan uppehållstillstånd, borde vistelsen i landet officiellt regleras genom en speciallag.
- Rättigheterna för personer som avlägsnas ur landet måste tryggas, samt förbudet mot tillbakasändande respekteras.